

Zijn schoonkinderen en stiefouders onderhoudsplichtig?

Een OCMW heeft in principe de plicht om steun terug te vorderen van de onderhoudsplichtigen. In de praktijk gaat het meestal over rusthuiskosten die worden teruggevorderd bij de kinderen of over leefloon van een student dat wordt teruggevorderd bij de ouders.

Volgens art. 11 bis van het K.B. van 9 mei 1984 en art. 46 van het RMI-Besluit kan het OCMW de steun terugvorderen bij de onderhoudsplichtige *en zijn echtgenoot*. Om de bijdrage te bepalen wordt uitgegaan van het gezamenlijk belastbaar inkomen van de gehuwden. Op die manier betalen schoonkinderen mee voor hun schoonouders en stiefouders voor hun stiefkinderen.

Daarover is discussie. Volgens het burgerlijk wetboek (B.W.) zijn schoonkinderen immers pas onderhoudsplichtig als er onvoldoende middelen zijn bij de bloedverwanten. Stiefouders zijn zelfs helemaal niet onderhoudsplichtig tegenover hun stiefkinderen.

Hier bestaat dus een tegenstrijdigheid van een wet (het B.W.) met een koninklijk besluit. Volgens art. 159 van de Grondwet mag een K.B. dat strijdig is met een wet niet worden toegepast door de rechtbank. Wanneer het OCMW naar de rechtbank stapt en de onderhoudsplichtige de "exceptie van illegaliteit" inroept, heeft dit kans op slagen. Er is al rechtspraak die weigert het K.B. toe te passen en zich enkel baseert op het B.W. zodat men enkel rekening mag houden met het inkomen van de onderhoudsplichtige (Brussel 20.1.2004, inforum nr. 206548 en Gent 10.2.2005, inforum nr. 202476)

In de rechtsleer wordt voorgesteld om een wettelijke basis in te schrijven om het inkomen van de echtgenoot te laten meetellen.

De POD blijft bij haar standpunt dat men zich moet baseren op het inkomen van de onderhoudsplichtige en de echtgenoot. Of men bij een controle hierover zal vallen, is onduidelijk.

Het OCMW dat zich baseert op het inkomen van de onderhoudsplichtige en zijn echtgenoot loopt dus het risico teruggefloten te worden door de rechter.

Wat gebeurt er als het OCMW zich enkel baseert op het inkomen van de onderhoudsplichtige?
Hierop staat geen sanctie. Wel zullen de inkomsten van het OCMW dalen, zodat dit een beleidsbeslissing moet zijn. Bovendien wordt de berekening ingewikkelder voor de maatschappelijk werker: waar men nu het gezamenlijk belastbaar inkomen neemt, zal men moeten nagaan of de huwelijksquotiënt speelt (waarbij een deel van de inkomsten van de ene naar de andere echtgenoot worden overgeheveld) en deze ongedaan maken.

Eefje Van den Auwelant
Stafmedewerker OCMW-dienstverlening